

Den certifierade flygteknikern

Varför certifierade flygtekniker är viktiga

Certifierade flygtekniker är en nyckelgrupp, som företaget, utifrån specialutbildning, kompetens och erfarenhet, har tilldelat rollen att certifiera flygunderhåll. Detta för att upprätthålla den tekniska standarden på bland annat motorer, hydraulik, rodersystem, elsystem, autopilot, navigation, kommunikation och radarutrustning.

Den certifierade flygteknikern är den enda personalkategorin som får skriva på en CRS (Certificate of Release to Service). En CRS bekräftar ett godkännande av att flygplanet är godkänt för fortsatt flygning efter underhåll, samtidigt som det ger den certifierade flygteknikern ett totalansvar för kvalitén av utfört underhåll.

Utnämmandet att vara certifierande personal, med auktoritet att ge klartecken för ett flygplan att återgå i drift efter underhåll, samt att ge en kvalitetsförsäkran genom sin signatur, är två befogenheter som är gällande över hela världen. Likväl som det skapar en välutbildad bevakare av flygsäkerheten, så skapar man också ett system där man säkerställer att ansvarsfrågan kan spåras till en specifik individ. Det beror på att flygplansunderhåll bedöms vara ett högriskområde.

Att utse certifierade tekniker är ett av de effektivaste sätten att motverka kommersiella påtryckningar och därmed även undvika en sänkning av säkerhetsnivåerna, vilket annars lätt kan bli resultatet.

Varför flygtekniskt underhåll är viktigt

Det finns en nära relation mellan underhållsstandard och säkerheten. FN-organet ICAO (The International Civil Aviation Organisation) har fastställt minimikrav för att upprätthålla luftvärdighet och operationell flygsäkerhet. För att få sin kvalifikation har den certifierade flygteknikern studerat länge, samt genomgått en omfattande utbildning i enlighet med kraven från ICAO (The International Civil Aviation Organisation). I tillägg gäller, i Sverige, krav uppställda av EU samt vissa nationella krav.

Varför flygsektorn skiljer sig ifrån andra branscher

Den huvudsakliga anledningen till att flygsektorn skiljer sig ifrån andra branscher är att säkerheten är okompromissbar. Det är sant att säkerheten spelar stor roll även för andra transportbranscher, men skulle ett system i ett flygplan gå sönder så är sannolikheten att det leder till katastrofala följder mycket större. Den certifierade flygteknikern spelar därför en nyckelroll i säkerställandet av att flygplan verkligen är i god form och säkra inför nästkommande flygning.

Utbildning och utnämning av "certifierade" flygtekniker

Det är det enskilda landets luftfartsmyndighet (Transportstyrelsen) som är ansvarig för att säkerställa att utbildningen för de certifierade flygteknikerna når upp till standardkraven. Detta kräver att man utvärderar teknikerns kunskap och att det utförs oberoende av det företag som teknikern är anställd av. Det är först efter att teknikern visat prov på att klara samtliga examinationskrav som han/hon får sitt certifikat utfärdat av Transportstyrelsen.

Grundcertifikatet kan dock inte användas förrän teknikern genomgått en särskild och intensiv flygplansutbildning, en så kallad typutbildning, och i tillägg uppvisa en ansevärd praktisk erfarenhet. När typutbildningen har genomgåtts och de praktiska kraven har uppnåtts, sänds certifikatet till Transportstyrelsen för godkännande och införande av aktuell flygplanstyp.

Men, processen är ännu inte helt avslutad. Den certifierade flygteknikern måste nu genomföra, ett för arbetsgivaren specifikt internbedömnings- och kompetensprogram, innan han/hon slutligen får sin auktorisering som ger godkännande att certifiera underhåll.

Skulle flygindustrin kunna behålla sin höga standard och imponerande säkerhetsstatistik utan den certifierade flygteknikern?

Det korta svaret är, nej det kan man inte. I en notoriskt svår och konkurransutsatt industri, är flygbolagen under en enorm press att drivas med vinst. Eftersom underhållet av flygplanen oftast utförs i det dolda, så anses det olyckligt nog vara ett av de ställen man kan hålla nere kostnaderna. Sätten att hålla nere kostnaderna är många, men det är sällan det gagnar flygsäkerheten.

Flygindustrin utövar också ett enormt tryck på lagstiftarna. Man vill ha färre bestämmelser, och därmed få erkännande för metoder som är mindre kostsamma. Strävanden efter högsta möjliga flygsäkerhet är inte lika högt prioriterade. Länken mellan standarder och säkerhet har redan fastställts av ICAO (The International Civil Aviation Organisation), vilka menar att varje förmildring i myndighetsövervakning av bestämmelserna kommer leda till ökade risker för flygresenärerna. Flygindustrin är väl medveten om den extremt effektiva påverkan de certifierade flygteknikerna har för upprätthållandet av säkerhetsnivåerna. Detta till trots ser man ofta den certifierade flygteknikern som en onödig kostnadspost.

Helt nyligen gjordes ett försök att, från flygindustrins sida, markant minska inblandningen och inflytandet som de certifierade flygteknikerna har i underhållsprocessen. Det gjordes genom att, på ett otillbörligt sätt, påverka förändringar i flygbestämmelserna angående ansvaret som vilar på den certifierade flygteknikern. Trots misslyckandet vid det tillfället föreslog nyligen EASA (European Aviation Safety Agency), att förändringar i bestämmelserna skulle erbjuda flygbranschen ytterligare möjligheter att underminera en av de mest kostnadseffektiva metoderna för att upprätthålla säkerheten.

Det finns idag två huvudsakliga metoder som används för att auktorisera personal som ska certifiera flygplansunderhåll.

- 1) Den oberoende, statligt certifierade flygteknikern
- 2) Företagets egen internutbildade, och av arbetsgivaren godkända personal, men som inte krävs ha någon oberoende kvalifikation.

Det är allmänt känt att alternativ 1, som beskrivs här ovan, erbjuder det bästa skyddet mot standardfusk, och därför håller en konstant högre standard på säkerheten. Det beror på det oberoende certifikatet, och de för branschen gällande standarderna måste uppnås innan certifikatet lämnas ut till individen.

Alternativ 2, ska i teorin kunna upprätthålla en lika hög standard av flygsäkerheten. Ett företag som tar sitt ansvar för säkerheten på allvar, säkerställer också att deras personal är välutbildad och inte tvingas arbeta under påtryckningar som kan leda till godkännande av flygmaskiner som inte är flygdugliga. Tyvärr talar erfarenheten för att sådana system ofta erbjuder olika nivåer av säkerhet beroende på regionala eller ekonomiska faktorer. Vidare, minskas oberoendenivån om individen endast har auktoriserats internt.

Detta har redan lyfts fram som en bidragande orsak, vid uppföljningar av flygplansincidenter. I en incidentrapport, framtagen efter en händelse som kunde ha lett till ett haveri konstaterades följande:

"Det är inte tillräckligt att utse underhållspersonal med en auktorisering och förvänta sig att det ska följa underhållsplanen, och samtidigt ignorera alla externa påtryckningar och faktorer som åläggs dem på arbetsplatsen; det är orealistiskt och kan, med tiden, resultera i en gradvis förändring i normerna, som leder bort från bästa utförande, eftersom människan obevekligen kommer att falla för de mest påtryckande delarna av sin omgivning och sina kollegor".

Vägen framåt

Framtiden kräver mer samarbete mellan olika branschföreträdare för att nuvarande säkerhetsnivåer ska kunna upprätthållas. Med målet att uppnå en global standardisering och konkurrens på likvärdiga villkor, måste flygindustrin nu visa en mognare sida avseende underhåll och flygsäkerhet.

Flygindustrin måste ge sitt odelade stöd till den certifierade flygteknikern. Den certifierade flygteknikern förblir den dolda hjälten inom flygsäkerhetsbranschen. Klockan 03.00 på natten är det den certifierade flygteknikern, som genom sina beslut, kan utgöra skillnaden mellan en säker och en osäker flygning följande morgon. Flygbolagen måste respektera och uppskatta detta istället för att underminera de certifierade flygteknikerna, och i förlängningen säkerheten, till förmån för sänkta kostnader och kortsiktiga vinster.

Om flygbolagen verkligen är seriösa i fråga om att säkerheten alltid ska sättas främst, då måste de ge sitt odelade stöd till den, av myndigheten, certifierade flygteknikern.

För ytterligare information, vänligen kontakta:

Aircraft Engineers International (AEI),
Post Box 5
2450 AA Leimuiden,
Netherlands

Tel: +31 655 930 175

Email: Aircraft-Engineers@airengineers.org

Web: www.airengineers.org